

Apžvalga

Nr. 23

1946 m. LIEPOS 20 D.

II METAI

BYRNES IR BEVINAS VEL I PARYŽIU

21 valst. taikos konferencijoj, kuri įvyks Paryžiu liepos m. 29 d., britų delegacijai vadovaus Bevinas. Delegacijoj dalyvauja I admiraliteto lordas Alexander, užs. reik. vice min. McNeal, izdo kancel. Hull.

Wasingtonas. JAV delegacijai taikos konferencijoje vadovaus Byrnes. I delegaciją įeina senatoriai Vandenbergas ir Connaly. Byrnes su ekspertais intensyviai ruošiasi.

Londonas. Britų vyriausybė įteikė protestą alijantų kontrolės komisijai Vengrijoje dėl vienašališkų sovietų reikalavimų Vengrijos vyriausybei uždaryti ar pertvarkyti vengrų jaunimo organizacijas, atstatyti teisingumo vice-ministerį, suimti kelis parlamento narius ir imtis represijų prieš katalikų dvasininkus. Britų vyriausybė pažymi, kad tais reikalais nebuvo atsiklausta kontrolės komisijos ir kad atsakomybė už tai tetenka vienai SS. Britų vyriausybė ši sovietų žygį laiko neleistinu kišimusi į Vengrijos vidaus reikalus. Britai reikalauja paaiškinimų. Vengrija kai kuriuos sovietų reikalavimus priėmė.

Maskva. Saryšy su Bevinu ir Byrnes priekaištais Paryžiaus konferencijoje, kad sovietų zonoje veikia karo pramonė sovietų naudai ir net

organizuojami vokiški kariški daliniai maršalo von Paulus priežiūroje, Maskva rado reikalo tuos priekaištus demontuoti pareiškdamas, kad sovietų zonoje visa pramonė esanti demilitarizuota, administracija nunacinta ir kariški daliniai išformuoti.

Trieste. Užvakar rytą auštant buvo sušaudytas generolas Draža Michailovič drauge su kitais 8 mirtimi nubaustaisias. Ekzekucijos įvykdymas

buvo griežtai slaptas ir jame nebuvo leista dalyvauti nei publikai, nei spaudos atstovams.

Bandymai su V raketomis

JAV N. Meksikoj daromi bandymai su V raketomis. Bandymų tikslas — raketa nušauti per pusę žemės rutulio į ją įdėjus atominę bombą. Viena rakieta sprogo 8 klm. aukštyje. Niekas sužeistas nebuvo.

Žydai bega iš Lenkijos

Praga. UNRRAos direktorius Pragoje pareiškė, kad 9.000 žydų bėgdami iš Lenkijos perėjo į Čekoslovakiją ir traukia į amerikiečių zoną Vokietijoje. Londono korespondentų pranešimu konsulatui Varšuvoje apgulti žydų. Ryšium su pogromais žydus yra apėmusi panika ir jie viską metę bėga iš Lenkijos. Kielesy pogromo kaltininkai jau sušaudyti. Lenkijos primas, kard. Hlondas, užsienio spaudos korespondentams pareiškė, jog katalikų Bažnyčia visada smerkė ir smerkia smurtą, nežiurint kam jis taikomas. Dėl žydų padėties Lenkijoje jis dalį kaltės priskiria patiems žydams, kurie dabartinės Lenkijos administracijoje vaidina reikšmingą vaidmenį ir lenkų įsitikinimu inspiruoja politinę kryptį, kuri priešinga lenkų tautos

daugumai. Kardinolo pareiškimas lenkų spaudoj nebus paskelbtas.

465 mil. dol. UNRRA

Vašingtonas. Senatas priėmė įstatymą, pagal kurį UNRRAi vėl skiriama 465 mil. dol. Įstatyme yra nuostatas, kad UNRRAos pagalba gali būti teikiama tik tiems kraštams, kur bus suteikta laisvė JAV spaudos atstovams stebėti tos pagalbos teikimą ir jų pranešimai savo laikraščiams nebus cenzūruojami.

GERB. LAIKRAŠČIO

PLATINTOJAMS

Prašome tuojau pranešti kokį „Apžvalgą“ egz. skaičių pageidautumėte gauti.

Administracija.

UNRRA DIREKTORIAUS SVEIKINIMAS

Nuoširdžiai sveikinu „Apžvalgą“ jai persiorganizuojant ir pradėdant dažniau lankyti savo tautiečius. Tebūna šis laikraštis nuolatiniu ryšininku, kuris padėtų tremtyje atsidūrusiems pergyventi nelemties dienas. Tesutelkia jis visas pajėgas, ūgdą lietuvišką tvirtą dvasią ir kūrybinius polėkius. Aš ją remsiu visomis pajėgomis. Sėkmės!

RAYMOND MAINGEOT,
UNRRA Team 513 Direktorius,
Oberlenningen

R. Maingeot
UNRRA Team 513 direktorius
Dail. J. Pencyls sarzas

SILTI ŽODŽIAI LIETUVIAMS

Pasikalbėjimas su UNRRA Team 513 Direktorium R. Maingeot

Mūsų bendradarbis kreipėsi į UNRRA Team 513. Direktorių p. R. Maingeot, prašydamas pasisakyti kai kuriais klausimais. Ponas Direktorius labai maloniai sutiko pasidalinti mintimis.

—Ar seniai, p. Direktoriau, pradėjote dirbti UNRRA žinioje? — buvo pirmasis mūsų bendradarbio klausimas.

—UNRRA organizuojant tuoj pat įsitraukiau į šį kilnų darbą. Vokietijoje pradėjau dirbti nuo 1945 m. birželio 1 d. Oberlenningen o įstaigą perėmiau nuo pereinčių metų spalio 20 d.

—Kurio pagrindinio tikslo siekėte organizuodamas Jūsų žinioje esančias stovyklas?

—Mano vyriausiasis uždavinys — tinkamai suorganizuoti stovyklas. Kaip žinote, mano 3.500 DP. gyvenama atskiruose butuose, bet ne sutelktai milžiniškose patalpose. Tai yra būkle, kuria patenkinti gyvenantieji stovyklose, Karinės Valdžios atstovai ir aš. Šios stovyklos būstu atžvilgiu yra bene geriausios Vokietijoje ir joje plačiai žinomos. Todėl nenuostabu, kad į jas veržiamasi ir iš kitur.

Stovyklų išsklaidymas dabar nesudaro ypatingų nepa-

Miss van Ribink

UNRRA Team 513 Welfare Officer
Dail. J. Pencyls sarzas

togumų. Maistas yra reguliariai pristatomas; susirgimų atveju stovyklos iš centro skubiai pasiekiamos. Be kitų žinybų, sanitarinis skyrius veikia puikiai ir yra nuolatinėje sargyboje. Jam daug padeda stovyklų gydytojai.

Daug dėmesio yra kreipiamas į priaugančios kartos išmokslinimą. Aš pergyvenau du pasaulinius karus ir žinau tuos sunkumus, kuriuos tenka pakelti iš vagos išbėkštam 16—18 metų jaunimui. Todėl aš ėmiausi priemonių sudaryti prieauginį tinkamą mokymosi sąlygas. Tuo tikslu buvo įsteigta gimnazija Nuertingene, vėliau Technikos Mokykla Nuertingene—Kirchheime. Kai buvo svarstyta pusantrų metų mokslo programa pastarojoje mokykloje, kai kas ėmė nuogastauti ar ji bus tesėta. Aš manau, kad ši padėtis gali užsitesti dar ilgesnį laiką; tuomet aš pasakiau: tegul mokslas truks tik 4 mėnesius, bet ir per šį laikotarpį pasiekti rezultatai bus didelis limėjimas. Mokyti, įgyti specialybę ir pagilinti šiuo metu turimas — štai mano švietimo programa stovyklose. Mokyti reikia, nes kiekviena pajėga bus reikalinga sugriauto krašto atstatymui.

Kultūrinėje srityje aš pastebiu nemažą darbo barą varant, nors šis ne visur vienokio lygmens.

—Ką galite, p. Direktorium, pasakyti apie stovyklas?

—Bendradarbiavimas su stovyklomis yra geras. Aš džiaugiuosi, kad visose stovyklose gyvenimas įėjo į tinkamas vėžes. Jei stovyklose yra pasiektas šiandienykštis gyvenimo lygis, turiu tarti padėką jų vadovybėms, kurios su UNRRA nuširdžiai bendradarbiauja.

Kai su pulk. Johnson lankiau stovyklas, jis stebėjosi, kad daugelį tremtinių pažistu ir mane visur nuširdžiai sutinka. UNRRA darban gali stoti tik tie, kurie moka žmones mylėti, kurie susigyvena su krikščionybės dvasia. Jei šiandienykštis pasaulis nebūtų atitolejęs nuo krikščionybės, daug kas kitaip dėtų...

—Ar turi pagrindo vjetinių gyventojų skleidžiami gandai, kad visos šios stovyklos būslančios iškelto?

—Aš nežinau kokį tikslą turi tų gandų skleidėjai, tačiau visos šios kalbos neturi menkiausio pagrindo.

—Kokį įspūdį Jums padarė stovyklose esantieji lietuviai?

—Tai tauta, turinti daug gerų savybių: kultūringa, darbšti, švari, tvarkinga. Besilankant stovyklose, aš lietuvių vis randu ką nors dirbant, ir tai man dar geriausią įspūdį.

Lietuviai yra įdomi rytų Europos tauta, kuri priklauso tai pačiai mažų tautų grupei, bestovinčiai Europos kultūriname avangarde. Belgai,

KONFERENCIJAI PARYŽIUJE PASIBAIGUS

Pasaulis nerimastauja dėl savo ateities. Suvargusi Europos laukia sprendimo, kurio tikėjosi iš Paryžiaus konferencijos. Toje konferencijoje daugelis klausimų buvo paliejami tik adatos dygiu. Svarbiausiais klausimais nesusitarta. Kai kurios problemos tariai išspręstos: atidėtos neaprežtam laikui. Kompromisai nutarimai yra tuo originalūs, kad jais nė viena šalis nepatenkinta. Jais šiandieną nepatenkinti net ir tie, kurie prieš keletą ar kelio dienų reikė entuziazma, keturi ministeriai vos sumėgė benutrukstantį konferencijos siūlą ir pagaliau nutarė sušaukti taikos konferenciją, kuri prasidės Paryžiuje liepos 29 d. Dabar pasaulis domisi, kas dės taikos konferencijoje ir jai pasibaigus.

Šiandieną niekas neabejoja, kad Litvinovo „nedalomos taikos“ idėja yra palaidota. Molotovas ir Bevinas, tuodu nedalomos taikos šalininkai, savaip supranta jos esmę. Amerikiečių delegacijos paterėjas Dulles savaitraštyje „Life“ rašo: „Rusai nuširdžiai siekia taikos. Jie tvirtina, kad ji turi būti nedaloma, o pasaulio saugumas būsiąs įgyvendintas, kai komunistinė santvarka įsivys visame žemės rutulyje. Tais sumetimais jie varo aršiausią ideologinę propagandą ir siekia įvairiais būdais užimti naujas sritis.“

William Harell ir A. Visson „Readers Digest“ visai atvirai dėsto JAV užsienio politiką sąryšyje su sovietinėmis ambicijomis: „Jūs norite įkelti koją į naujas sritis šiauriniame pusrutulyje. Ir koks čia bandymas? Mes, amerikiečiai, dedame pastangas vienu ypu įsigalėti šiaurėje ir pietuose. Jūs ieškote progos balliai isikibti Rytuose. Mes gi norime valdyti Rytus ir Vakarų.“

Walter Lippmann, lankstus JAV vyriausybės nuomonės reiškęjas, konferencijos išvakarėse gausiuose straipsniuose klausia: su Sovietais ar prieš juos? Dar palyginti neseniai išleistoje knygoje „U. S. Foreign policy“ jis atsakė į šį klausimą teigiamai. Tai buvo 1943 m., kai

olandai, lietuviai, latviai, estai, suomiai turi skirtingas savybes, bet ir daug bendro. Jos visos gaivalingos, nori kurti ir savaimingai gyventi.

Aš esu belgas — mažos tautos atstovas, — šyptelėjęs baigia p. R. Maingot, — ir galiu geriau suprasti jus — lietuvių, kurie svetur gyvenate sunkias bandymų dienas. G. R.

jis siūlė JAV ir Sovietams pasidalinti įtakos sritimis. Dabar jis atsako neigiamai, nes Vakarai ir Rytai negali rasti bendros kalbos.

James Byrnes š. m. liepos 15 d. Vašingtone pasakiojo kalboje nurodo, kad per 10 mėnesių dėtos pastangos įgyvendinti pasaulyje taiką buvo nevaisingos. Triesto klausimu, nors esą susitarta, bet nė viena šalis sprendimu nepatenkinta. Vokietijoje slaučia infliacija ir ūkiška suirutė, bet, deja, vienos nuomonės neprieita. Austrijoje reikalaujama denacifikacijos ir DP išskeldinimo, lyg tai būtų pagrindinė sąlyga šio krašto ateičiai patvarkyti. Ten esama žymiai svarbesniu problemų, kurios kažkodėl iki šio meto sąmoningai aplenkiamos.

Merdinti Vokietija. Vokietijos klausimu anglosaksai, sovietai ir prancūzai staiga pasirinko skirtingus kelius. Kai anglosaksai daugiau dėmesio kreipia į Vokietijos ūkišką gyvenimą, Kremlius varo įkyrią propagandą vokiečiuose, Bidault reikalauja kartą nustatyti Vokietijos sienas ir, žinoma, atskirti Ruhro sritį, o Saarą prijungti prie Prancūzijos. Makva reikalauja Vokietiją galutinai nuginkluoti, nustatyti reparacijas ir jų mokėjimo būdą, išnaikinti nacizmą ir įkurti demokratinę santvarką. Paryžius pageidauja, kad Vokietija ir toliau būtų padalinta sritimis. Jos centralizavimas gali būti aptartas, kai kiti

esminiai klausimai bus išspręsti. JAV siūlomas taikos sutarties projektas galės tik vainikuoti jau užbaigtą rūmą. Bidault projektui nepritaria anglosaksai ir Makva.

Byrnes Molotovo reikalavimą vadina kerštingu. Jo manymu, sunaikinta Vokietija turi būti atstatyta, bet denacifikuota. Vokietijos okupacija turi užsitęsti ilgesnį laiką. Šiuo klausimu jo nuomonė skiriasi ne tik nuo prancūzų, bet ir nuo britų. Sovietai, reikalaudami 10 mlrd. dolerių reparacijų, prašoka net buvusius savo reikavimus Jaltos konferencijoje. Molotovas pamirštas vertę tų Vokietijos sričių, kurias dabar SSSR valdo. O jų vertė esanti nemažesnė kaip 14 milijardų dolerių. Saaro kraštas galės būti prancūzų valdomas, iki bus tas reikalas galutinai sutvarkytas.

Bevinas linkęs daryti nuolaidas prancūzams Saaro klausimu ir svarstyti Reino srities atskyrimo siūlymą. Dar griežčiau už Byrnes jis reikalauja, kad būtų panaikinta ligšiolinė ūkiška autarkija. Britams okupacija per metus kaštuoja 320 mil. (amerikiečiams 200 mil.) dolerių. Vokietijos ūkiškas gyvenimas turis įeiti į savas vėžes. O tai gali būti atsieta, kai bus sudarytas ūkiškas Vokietijos vienetas.

Molotovas atmeta ne vien prancūzų pretenzijas į Ruhro sritį, bet net nenori jiems pripažinti Saaro, kuris pagal Potsdamo konferencijos nutarimą turis priklausyti Vokietijai. Dar griežčiau jis pasipriešino britų siūlomo Vokietijos ūkinio vieneto sudarymui.

Ged. Galvanauskas.

Atomine bomba numete lietuvius

Lėktuvui, kuris Bikini salose numetė atominę bombą, vadovavo lietuvius, aviacijos kapitonas Kappill. Jis yra laikomas vienu geriausių skraidančių super oro tvirtovių, B—40, pilotu. Su savo lėktuvu jis pakilo iš aviacijos bazės Guam saloje.

Kapitono motina, kuri yra gimusi Lietuvoje, šiuo metu gyvena Brooklyne.

Keturi uz viena vokietai

Amerikiečių žurnalistai apskaičiavo, kad, proporcingai imant, vokiečiai žmonėmis turėjo mažiausia nuostolių už bet kokį kitą į paskutinį karą įveltą kraštą. Tais apskaičiav. remiantis išeina, kad už vieną žuvusį vokietai, žuvo keturi kitų tautybių žmonės. Tokiu būdu šiandien Vokietijoje yra gyventojų daugiau negu prieš Hitlerio laikus, kai apskritai Europos gyventojų skaičius yra žymiai sumažėjęs. To žymia dalimi yra ta prieža-

stis, kad vokiečiai milijonus jaunų vyrų laikė atskyrė nuo moterų ir dėl to gyventojų prieauglis karo metais vokiečių okupuotose kraštuose buvo nukritęs iki nulio.

APŽVALGA

Lithuanian Newspaper. Permitted by UNRRA Team 513. — Išeina 3 kartus per savaitę: antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais. Leidžia ir redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingasis redaktorius Alb. Valentinas. — Prenumerata 1 mėn. — RM 6,—; atskiras numeris — 50 pf. Redakcija: Nürtingen (Wttmbg.), Katharinenstr. 31/1. Administracija: Kirchheim u. Teck, Krebenstrasse 18. Druck: A. Gottliebs & J. Osswalds Buchdruck., Kirchheim u. Teck.

SIETYNŲ SUKAKTIS

Lietuvių meno kolektyvas Sietynas š.m. birželio m. 29 d. šventė savo vienerių metų darbo sukaktį. Minėjimas-aktas įvyko Kirchheime, Fuchsen salėje.

Sietyno vadovas Alg. Kačanauskas, atidarydamas minėjimą, apžvelgė kolektyvo vienerių metų darbo kelią. Meninę programą išpildė chorai, solistai, kvartetas, tautinių šokių šokėjai ir orkestras.

Prieš vienerius metus Würzburgų grupė menininkų: Alg. Kačanauskas, Vyt. Jančys, akt. Ant. Rūkas, dailininkai Pov. Osmolskis, VI. Vijeikis, Č. Janušas ir kt., po pasisekusio Joninių koncerto, ėmėsi iniciatyvos organizuoti pastovų ir portatyvų meninį vieneta, kuris galėtų koncertuoti ir už stovyklos sienų. Apsiribota 40–50 asmenų skaičiumi. Birželio m. 29 d. įvykusiame pirmame Sietyno susirinkime nariai užrašė apie 50 asmenų.

Prasidėjo intensyvus darbas. Repeticijs vyko ankščiau ir tamsiame rūsyje. Tvančiame rūsyje prakitais garavimu „oželių“ ir „malūnėlių“ besukančių vyrų ir merginų nugarų, skambėjo dainos ir muzika. O tuo tarpu šimtai išvietintųjų stovyklos gyventojų kaitinosi saulutėje, uogavo, maudėsi Mainė, užsiminėjo vaizba.

Darbą pradėjus iškilo visa eilė, atrodė, sunkiai nugalimų kliūčių: stigo gaidų, tautinių drabužių, instrumentų, scenos, dekoracijų, medžiagų. Bet noras ir pasiryžimas viską nugalėjo. Visokių lauzų už-

griozlintas garažas buvo išvalytas, įrengta scena. Dailininkai patys pagamino būtiniausius įrengimus, dekoracijas, suorganizavo minimalų apšvietimą. Tautinių drabužių, klausimas buvo išspręstas labai originaliai. Sandėliuose susirado naujų, kacetinių kams skirtų kelnų ir baltos medžiagos. Dailininko VI. Vijeiko „artelė“ pradėjo gaminti tautinius drabužius. Moterys karpė, siuvo ir vėl ardė, o dailininkai piešė... ir išpašė tautinius kostiumus moterims ir vyrams. Ir šandien retam į galvą ateina, kad daugio Sietyno moterų drabužiai nėra austi. Würzburgiečių tarpe tokiais atsitikimais, kai kam ko nors stigdavo, dažnai būdavo vartojamas toks posakis: „paprašyk dailininkų, ir išpieš“.

Sietynas suruošė 56 koncertus lietuviams, kitų tautybių išvietintiems asmenims ir amerikiečių kariams. Koncertuota Fuldoj, Manheime, Heideberge, Schweinfurte, Bamberge, Würzburg, Seligenstadte, Orenfurte ir kitur. Koncertus aplankė per 20,000 asmenų.

Pusmetį išgyvenę Würzburgiečiai, persikėlė į Kirchheime u. Teck. Persikėlimas kiek sutrukdė darbą. Pirmasis koncertas naujoje vietoje buvo suruoštas š. m. gegužės 18 d.

Sietyno programą sudaro dvi dalys: lietuviška-tautinė ir pasaulinės muzikos kuriniai. Iš statinės padėties pereinant į judančią sceną — pirmoji

Sietyniečiai. Scena prie malūno.

Foto Borjero.

dalys įgavo spektaklinio pobūdžio.

Sietyno vadovybę sudaro: Vadovas-dirig. Alg. Kačanauskas, režisierius-aktorius Ant. Škėma, choro vadovas Vyt. Jančys, dailininkas Pov. Osmolskis, tautinių šokių vad. Mečys Aukštuolis, akomponatorius-koncertmeisteris pianistas St. Kalvaitis.

Per vienerius darbo metus sietyniečiai daug sunkumų nugalėjo ir daug sunkaus triuso įdėjo. Bet ir gražių valandų išgyventa. Kolektyvas, tarsi, šeima, kur kiekvienas narys atskirai ir visi kartu darba bendrajam reikalui, prieš akis turėdami vieną tikslą — savo darbą, dainą ir šokių populiarinti ir kelti lietuvių vardą, pagreitinti grįžimą į laisvą tėvynę.

Kaltina Mikolaičiką

Varšuva, Kielce užmušta 40 žydų. Visoje Lenkijoje skleidžiamas šūkis: „Mušti žydus“. Iš 3,5 mil. gyvenusių žydų Lenkijoje teliko 120,000, kurie taip pat bėga užsienin. Iš Sovietų atgabenama 160,000 žydų, kurių uždavinys viešai neapartas.

Neramumai siaučia visame krašte. Cėnstachavoje juos malšino šarvuočiais. Netoli Radomo sunaikino 10 sovietų karių, vykusius į STRS. Kariuomenės daliniai kautynėse su N.S.Z. daliniais, vad. „banditais“, nukovė 34 ir 10 paėmė į nelaisvę. Krito 2 kareiviai.

Mikolaičiko valstiečių partija atvirai kaltinama dalyvavusi neramumuose.

Ant. Škėma.

KALNUOSE

Slidus plentas rangėsi aukštytyn. Iš abiejų pusių jį saugojo tamsios eglų uztvaros. Du žmonės kopė iš lėto. Vakar pasnigo, ir galima buvo paslysti. Todėl vyras dažnai plaštaka nutverdavo moters alkūnę. Moteris žingsniavo abuoji, lyg nepastebėdama tylaus patarnavimo. Plentas rangėsi ir rangėsi. Ten, aukščiau eglų viršūnių, laukė dryžos kalnų keteros. Uolos, sniegas ir bėgančių debesų bangos — laukė. Smarkiai temo, todėl vyras nematė mažos moteriškaitės žvilgsnio. Jos smulkūs žingsneliukai ir bateliai iškreivintais užkulniais užčiaupė vyro lūpas. Lyg užkerėtas stebėjo jis liesas kojas ir skaičiavo žingsnius. Šeši šimtai dvidešimt keturi, o gal... aštuoni šimtai. Skaičiai painiojosi...

Jiniai pasitiko jį stoty ir, po pusantros metų nesimatyto teištare du žodžius: „Tu nepavargai?“ Kažkodėl neprišiglaudė prie laukiančios krū-

tinės ir nepaskandino jo mėlynų akių ežeruose. Du žodžiai, ir viskas. Ir slidus plentas, tamsios eglų uztvaros, iškreivinti batukai, susipainioję skaičiai. Kodėl? Klausimas užspringo čia pat, už dantų ir nevalia buvo išspręsti. Pusantrų metų...

O vyras puikiai žinojo, ką reiškia išdeginti smegenyse žodžiai — kur ji? — Tada ten, Lietuvoje, kulkosvaidžiams lojant (frontas priartėjo staiga) jis šliaužė siauru grioviu pirmas. Pirmas, kad apsugotų ją. Kad pirmas sutikų pavoju. Paskui griovys pasibaigė, netoliese stypsojo mūrinis dvaro tvartas, bet reikėjo bėgti kokį šimtą metrų, o kulkosvaidžiai lojo įkyriai. Ji bijojo ir nutarė likti. Kol nurims ir kol jis apsižvalgys ten, mūriniuose trobesiuose. Vyras perbėgo nealsuodamas tuos šimtą metrų, pasiekė apgriautą dvarą. Dvare laukė ramybės žmonės, vežimai ir arkliai. Kad

bėgtų tolyn. Ištikrųjų, po valandos kulkosvaidžiai nurimo, jis susirado gerą pažįstamą ir išprašė vežime dvi vietas. Tada grįžo prie griovio. Griovys tysojo tuščias. Jos nebuvo. Kas iš to, kad vyras blaškėsi po lauką, šaukė, kol užkimo, o vėliau verkė. Verkė jis buvo pamiršęs, todėl ašarų druska kutojo skruostus, ir šitas keistas jausmas gimė norą staigiai tyliai. Vis dėl to beprotiškė jį aplenkė; vakarop lyg susitarę sulijo kulkosvaidžiai, ir vyras vienas nužingsniavo tolyn. Į nežinią. Ir pusantrų metų — — — O, jis žinojo išdegintus smegenyse žodžius — kur ji? — To dėl ieškojo, todėl surado. O dabar, kai juodu kopė vis aukštytyn ir aukštytyn, jis su baime stebėjo dryžas kalnų keteras ir skaičiavo liesų kojų žingsnius. Šeši šimtai dvidešimt keturi, o gal — aštuoni šimtai...

Staiga tamsios eglų uztvaros pasibaigė, plentas įnirtusiai pasisuko ir kalnai atsirado čia pat, dešinėje. Jie nebijojo nakties, švietė nuolatinis viršūnių sniegas, o gal jose atsispindėjo išlindusios iš dangaus žvaigždės. Čia,

plento dešinėje, klausėsi juodviejų žingsnių praraja. Apačioje grūdosi viens šalia kito kaimo žiburėliai, ir nepakenčiama tyla išspaudė iš vyro gomurio kelis žodžius:

—Kaip tu išsigelbėjai? —

Moteris neatsuko galvos. Jis tik antrą kartą išgirdo mylimą balsą. Balsas buvo truputėlį kimus ir labai vienodas.

—Aš laukiau, kol nurimo, o paskui mane pastebėjo kareiviai. Jie važiovo sunkvežimiu, žinai, tuo vieškeliu. Jie nusivežė mane. —

—Kodėl tu neužsukai į dvarą?

Moteris vis dar neatsuko galvos. Sekantį sankinį ji ištarė visiškai kimiai.

Jie neturėjo laiko. Skubėjo. Jie nusivežė mane į kitą pusę. —

Dabar žvaigždės išnyko. Moteris ir vyras pajuto begarsį sniegą. Viena snaižė ištirpo ant ilgų moters blakstienų. Ji pakratė galvą, ir tai priminė vyrui juodviejų jaunystės žaidimą. Tada jis mėgo nelaukiant prisitinti ir jai nepastebint pabučiuoti kaklo išlenkimą. Čia, kiek žemiau pakaušio. Ir jinai

Naujoji Filipinų respublika

1934 m. JAV senatas priėmė vadinamąjį Tydings — Mc Duffie įstatymą, kuris įsigaliojo 1935 m. lapkričio 15 d. Tuo įstatymu buvo nustatyta, kad praėjus dešimčiai metų, t. y. 1946 m. liepos 4 d. Filipinų salos gauna visišką nepriklausomybę.

1941 m. gruodžio 28 d. radijo kalboje prezidentas Rooseveltas pareiškė: „Aš duodu Filipinų gyventojams savo šventą pažadą, kad Jiems bus suteikta laisvė ir nepriklausomybė ir kad ta nepriklausomybė bus saugojama.“

Š. m. liepos 4 d. šie dvigubi pažadai filipiniečiams tapo tikrove. Tą dieną anksti rytą priešais puikius parlamento rūmus Maniloje nusileido žvaigždėtoji JAV vėliava ir vietoj jos suplevėsavo jaunos demokratinės Filipinų respublikos vėliava.

Filipinų respublikos žemių plotą sudaro 7.085 salos, kurių 2.440 turi vardus ir yra apgyventos. 296.285 kv. km plote gyvena 16 milijonų gyventojų: filipiniečių, indoneziečių, malajiečių, kiniečių, japonų, kreolų, amerikiečių ir europiečių. Yra suskaičiuota 56 įvairios gyventojų padėrmės, kurios kalba 8 kalbomis ir 87 kalbų dialektais.

Šiaurinės salos ugnikalninės kilmės, pietinės salos yra koralinės. Didžiausia šiaurinės grupės yra Luzono sala. Toje saloje yra Filipinų sostinė — Manilos miestas. Visų salų didžiausia Mindanao sala. Šios

dvi salos ypač dažnai buvo minimos praėjusio karo metu Čia vyko svarbiausios ir smarkiausios amerikiečių japonų kovos.

Manila yra modernus 600.000 gyventojų miestas. Escoltos — svarbiausios Manilos gatvės biuruose ir bankuose subėga visi salų valstybės ūkio siūlai.

Filipinų gamtos turtai neaprepiami. Ižemio lobiai yra auksas, sidabras, geležis, anglis, varis, chromo ir mangano rūdos, cinkas, cinas ir kt. Svarbiausios augalų kultūros yra ryžiai, maisas, tabakas, cukrašvendrės, bananai, kakavamedis ir mango. Eksportuojama kokosinė alyva, kokoso riešutai, kinažievė, kaučukas, pintys, medžio anglis, cigarai, nėriniai, pntiniai dirbiniai. Svarbiausias eksporto dalykas yra vadinamų Manilos kanapių (Abaca) pluoštas. Šitos kanapės auga visose salose. Iki 8 metrų aukščio išauga gausiai lapotai abacos augalai sudaro tikras džungles. Augalai piaušiami žydėjimo metu; aplink mėsingą jų šerdieną guli storas puikaus balto pluošto sluoksnis. Iš to pluošto gaminamos lynavirvės, virvelės, tinklai, palapinės, kilimai, matai ir t. t.

Filipinų salas šešioliktoje amžiuje atrado ispanas Magelanas ir suteikė joms Ispanijos karaliaus Filipo II vardą. Tačiau žlugus Ispanijos pasaulinei imperijai, iš Madrido karaliaus karūnos iškrito ir Filipinų brangakmenis. 1898

m. JAV admiralas Devey Manilos įlankoje sutriuškino menkai ginkluotą medinį ispanų laivyną, ir 1899 m. balandžio 11 d. sutartimi Filipinai už 20 milijonų dolerių atiteko JAV. Prezidento McKinley paskirta vadinamoji Tafto komisija 1900 m. atvyko į Manilą ir įsteigė civilinę valdžią.

Pasiremdamas tos komisijos pranešimu, JAV kongresas 1902 m. liepos 1 d. priėmė Filipinų tautos atstovybės įstatymą. Keturiolikai metų praėjus buvo įsteigtas dviejų rūmų parlamentas. Abejų rūmų atstovai buvo renkami iš filipiniečių tarpo. 1935 m. buvo paskelbta Filipinų konstitucija, pagal kurią pirmieji rinkimai įvyko tą pačią metų lapkričio mėn. Respublikos prezidentu buvo išrinktas Manuel Quezon, kuris išprezidentavo iki savo mirties —

1944 m. rugpjūčio 1 d. Jo vietą užėmė viceprezidentas Sergio Osmena.

Japonų okupacijos metu nuo 1942 m. pradžios Quezon ir Osmena buvo pasitraukę į JAV ir ten sudarė exilinę vyriausybę. Maniloje japonai civilinės valdžios šefu paskyrė Manilos burmistra Jorge Vargą. 1943 m. spalio mėn. japonai buvo net paskelbė Filipinų „nepriklausomybę“. Tuo būdu tikėjosi atitraukti filipiniečių simpatijas nuo JAV ir gauti jas sau. Bet to laimėti japonams nepasisekė. Filipinus išlaisvinęs Mac Arthur filipiniečių buvo sutiktas su didžiausiu entuziazmu. Amerikiečių remiamas prezidentas Osmena tuojuo ėmėsi ruošti savo kraštą nepriklausomos valstybės gyvenimui. Š. m. balandžio 23 d. generolas Roxas buvo išrinktas pirmuoju jau nepriklausomos Filipinų respublikos prezidentu. Liepos 4 d. vyriausioji respublikos valdžia atiteko į jo rankas.

Nacionalistinis bolševizmas Vokietijoje

Zymus vokiečių socialistas Heinz Kuehn parašė Briuselio „L'Europe-Amerique“ aliamuojantį straipsnį apie „nacionalistinio bolševizmo“ raidą Vokietijoje. Pasak autorių, rytinėje Vokietijoje esanti formuojama komunistinė valstybė pagal Stalino koncepciją. Tai būsiąs pirmasis žingsnis visai komunistinei Vokietijai suvienyti. Svarbiausias šios politikos veikėjas — Sozialisti-

sche Einheits-Partei (SEP — socialistų vienybės partija), suorganizuota Berlyne prieš tenykščių socialdemokratų partijos daugumos valią.

Aiškiai vyksta Rytų ir Vakarų kova dėl ideologinio visos Vokietijos apvaldymo. Pirmąjį runda yra laimėjęs Kremlius. Berlyne esama netik rytinės „demokratijos“, bet ir rytinės aritmetikos. Ji įgalino apsukti balsavimo rezultatus ir prisidinti viešose tarnybose komunistų atvirkščiai proporcingai jų skaičiui. Meklenburge, kur komunistų yra nežymi mažuma, iš 76 burmistrų — 64 yra komunistai. Rinkimų rezultatai amerikiečių zonoje paskatino komunistus būti atsargiems, — matydami, kad su savo firma negali laimėti, jie prisidengė SEP kauke.

Vyksta naujas ašies Berlynas — Maskva tiesimas. Nenuostabu būtų, jei per rinkimus rusų zonoje komunistai paskelbtų gavę 98% balsų.

Tuo tarpu, kai kitos partijos neturi jokių veikimo sąlygų, SEP naudojasi įvairiausiomis paslaugomis. Berlyne propagandos už socialdem. — ir komunistų susivienijimą metu SEP grupė gavo 1 milijoną brošiūrų, 80 tūkst. proklamacijų ir 3 tūkst. litrų benzino. Priešininkai socialistai siunčiami į Buchenvaldę kartu su hitlerininkais. Amerikos žurnalistas neleidžia aplankyti Buchenvaldo, pasiteisindami, kad tą kaciagerį administruoja speciali sovietų komanda, nepriklausanti sovietų karinės valdžios. Buchenvalde jau sėdi daug tų

(nukelta į 5 psl.)

kratydavo galvą šitaip. Paskui abu juokdavosi, kaip kvaili vaikai. Paskui — bučiuodavosi kaip reikiant. Dabar moterį pabučiavo snaigė, o ji net neįjutė jo delno prisilytėjimų. Vyras pats pakratė galvą, jo žvilgsnis slystelėjo į dešinę, bet dešinėje kalnų jau nebebuvo.

Milijardai snaigių pakabino tarp kalnų ir kopiančiųjų pilkšvą skraistę. Atrodė, kad už jos — begalybė. Ir ji grumojo, šita begalybė, tarytum už neįpratomos pilkumos laukė nuožmus valdovas — kalnų tyla, — kuris galėjo išstipinti juos, kaip snaigę, išstipusią moters blakstienose. Vyras išsigančios šitos minties, per pusantrų metų jo nervai buvo, nuolatinis klausimas — kur ji? — buvo lemiamas. Todėl jis, ieškodamas išsigelbėjimo, suspaudė jos ranką. Kietokai, truputį aukščiau alkūnes.

Dabar moteris atsuko galvą. Veido bruožai buvo neaiškūs, pilki, ir jis nesuprato, ką ji jaučia. Tada vyras sustabdė ją, abiem rankom pritraukdamas prie savęs, turbūt, pernelyg stipriai, nes moteris alkutėlėjo. Tada jis

įsisiurbė žvilgsniu į mylimą veidą. Jis labai norėjo matyti mėlynus akių ežerus. Bet tai, ką jis pamatė, buvo blogiau už grūmojančią begalybę. Ji šypsojosi, kvailai, net idiotiškai, šypsojosi. Šita šypsena buvo nauja, nepažįstama, pagaminta per šituos pusantrų metų. Šioje šypsenoje susimaišė viskas: baimė, patrauklumo noras, įprastinis nuolankumas. Ir dar šita šypsena jam priminė kitas, kažkada matytas, girtas, iškreivintas ir išniokotas moterų šypsenas. Jis paskutinį kartą pabandė surasti mėlynus akių ežerus, bet akių duobės buvo tos pačios spalvos, kaip tų kelių eglų, riogsančių priešais sniego skraistę. Jis pats nepajuto, kaip suriko garsiai, praraja grąžino jo žodžius dešimteriopai.

— Kodėl tu neužsukai į duris? — šaukė jis ir spaudė įnirtusiais pirštais jos lietas, kadaisė taip masinančias rankas.

— Jų buvo dešimt. Rodos. Jie panorėjo mane. Jie girdė mane aštrių gėrimu. Tiksliai nepamenu, turbūt, kad dešimt. O vėliau... Klaidžiojau šen

bei ten. Kol išmesdavo. Ir dabar tas pats. Tu eini su manim į stovyklą? Gal tu nori žinoti skaičių šitų pusantrų metų? ...

Paskutinį sakinį moteris šaukė pragertu, kimiu balsu. O nematomai kalnai tylėjo. Tamsios eglės laukė išsprendimo. Snaigės krito begarsiai. Ir dar kelios išstipro moters blakstienose. Vyras nesuprato, kodėl snaigės, tirpstančios jo veide, turi druskos aštrumą. Jis žinojo, kad nori staugti, kaip anuomet laukuose prie dvaro. Dabar jis ją priglaudė labai švelniai ir pabučiavo akių duobes. Ten, labai seniai, spinduliavo mėlynai ežerai. Juodu stovėjo susiglaudę ilgai ir tylėjo. Kol pabėgo nuo milijardų begarsių snaigų. O pasislėpusios kalnų keteros ir tirpstančios tamsioje eglės laukė. Jau atėjo naktis. Vis dėl to juodu nepasistatė stovėti kartu. Atsiplešė be žodžių, ir vyras nuėjo žemyn, o motoris į viršų. Tyloje, grūmojančioje kalnų tyloje. Išsiskyrė paskutinį kartą. Kaip daugelis. Tamsią naktį kalnuose, kada karas jau seniai buvo pasibaigęs.

Pulgis Andrieušis

NĖRA TEISYBĖS

(Feljetonas)

Apsidairykime po savo koloniją ir pažiūrėkime pirmiausiai į savo valdžią.

Ankstį rytą, po pirmųjų gaidžių mūsų valdžia keliai jau iš lovų ir, nespėjusi nusiprausti, nebaigusi nuryti paskutinio kashio, dar, taip sakanč, su makaronu ūsuose, jina, t.y. valdžia jau bėga į komiteto patalpas tvarkyti mūsų reikalų. Po to, nespėjusi kaip reikiant pasisveikinti, susėda prie stalo, sukūša barzdas, užsitrakina duris ir taip išsėdi visą dieną mintydama, svarstydama, priimdama, atmesdama, pati klausdama ir pati atsakydama. Ir, manote, valdžia dirba mūsų naudai? Nieko panašaus. Jei gu jina dirbtų mūsų naudai, tai, manote, užsitrakintų komiteto duris, susirinkusi posėdžio? Vadinasi, ji kažką slepia nuo liaudies, sukišusi barzdas prie Komiteto stalo. Taip jau aiškiai negali pasakyti, ką slepia, už rankos nebagaives, bet liaudies širdis nujaučia, kad tikrai slepia. O dėl to įkyraus nežinojimo liaudies širdis genda, tulžis auga, blūzės pildosi iki krantų, inkstų akmenėliai kaista, ponitėms avoris krenta, piktybinis vėžys ėda paslėpsnius.

Jr kas kaltas? Aišku, valdžia!

Arba, ranką priglaudę prie širdies, patyrinėkime mūsų raudonąjį kryžių.

Aną dieną mano žmona pakvietė į sandėlį. Ir, žinot, ką? Tarp skarmalų rado jau besikapstant poniją Zateplinskienę. Na, ir kas jai liko

daryti? Spiovė į akis ir, nubėgusi pas pirmininką, metė jam į veidą daiktų sąrašą ir tarė:

— Na, jeigu jau, pone pirmininke, mane sulyginau su Zateplinskiene, ir kartu su ja mane leidžiate į sandėlį, tai gabenkitės visus savo skudurus tenai, iš kur juos atsivežėte. Aš dar vieną savo sidabrinę lapę užmesiu ant viršaus.

Žinote, mano žmona su Zateplinskiene nesutaria nuo pat išvadavimo dienos, kažkas tarp jų užlūžo prekių sandėlyje, per dalybas... Na, bet čia kaltas ne kas kitas, kaip tik raudonasis kryžius. Dalina neteisingai. Aiškiai remia Zateplinskienę.

Bet ir kitose srityse negeria, visur teisybė šlubuoja viena koja, o ir antrąją gangrena pradeda krimsti kaip obuolio lūšį. Jeigu organizuoja tautinį ansamblį, tai priima tikrai gimines. Jeigu rengia vaidinimą, tai į artistus kviečia tikrai krikščionis demokratų, o vargšas valstietis liaudininkas nieko geresnio negauna, kaip tik suleriaus vietą. Vadinasi, šunio vietoje pažangus žmogus.

Biuleteniai redaguojami blogai, nieko nerašo apie karą, o eigu kiek užsimena, tai tuojau čia pat numykia, tiesiai nepranešdami nei mėnesio, nei dienos, ir žmogus nežina, kiek prašyti už ausinuką arba kaip šiandien kotiruoti Trumano piniginių vienetą.

Maisto klausimas taip pat apverktinas, stačiai kaceti-

Jš „Sietyno“ koncerto. Scena bare.

Foto Borjero.

kas. Turėdamas dvi sveikas kojas, gali dar ant jų šiaip taip pastovėti, bet platesnėms kombinacijoms organizmas jau nebetinka, didesnes sumas beskačiuojant jau pradeda galvoje suktis, reikia samdytis buhalterį ir jį lašiniais maitinti.

Maisto paskirstymo komisija dirba kaip lydeka, vėžys ir gulbė, vadinasi, kiekvienas narys traukia sau. Niekas neturi nieko prieš tai, kad ši komisija vogutų, bet jeigu jau vagia, tai tegu vagia teisingai. Paskirstant visada vienas kitas gramas nusiskirsto. Viena karta komisijos narių prigirdžia iki tokio laipsnio, kad jis pažadėjo manes nepamiršti per sekantį skirstymą.

— Paspausiu su nagu svarstyklės ir tavo daliai, nebijok, — tarė atsiveikindamas.

Skirstymo dieną stovejau paskutinis eilėje ir sekiau akimis pono komisijos nario

nagą, kuris nepastebimai buvo prikišamas prie svarstyklių pačiu lemtingiausiu akimoku, prieš nusistovint plunksnei.

Visiems tremtiniais išėjus iš patalpos, paklausiau šeimyniškai poną nari:

— Na, ar atliko is tas ant nago del manės?

— Koks čia tau, po šimts, nagas, — iš karto garsiai suriko, kad negirdėtų kiti nariai, o į ausį pasakė: — Nebūk bato aulais, ar nematai, kad aš čia ne vienas, ateik rytoj pas mane į butą.

O atėjęs į pono nario butą, radau ten begeriant litrą su šeiminku kazkokį su ūsiu, kais ir galife kelnėmis nepažįstamą prakeleivį. Šeiminkas išsivedė mane už durų ir tarė:

— Matai, turiu svečių, o dėl sviesto, žinai, gal reikės palaukti kito skirstymo... Buvo griežta kontrolė...

Taip, pas poną nari po kiekvieno paskirstymo būdavo nepažįstamų svečių. Aišku, svetimam geriau, nesulos nė lapė.

Kaip matome, nėra teisybės ir paskirstymo branžėje. Juk jeigu jau vieną kartą paskirstyta man, tai kam po to gerti litrą su kitu?

Daug nesamonių pasireiškia ir darbo srityje. Dirbti turėtų tik tie, kurie neturi pinigų: buvę bankų direktoriai, finansinių mokslų profesorai, išdinkinkai, kasininkai, advokatai ir kiti paprastai žmonės. O UNRRRA verčia dirbti ir tremtinių bendruomenės gabiausius narius, kurie patys savo pinigais galėtų išlaikyti ne tik UNRRRA, bet ir jos viršininką La Gardiją su visu štabu Vašingtone. Rankų darbą gali dirbti kiekvienas profesorius, bet tegu jis pabando truputį pavartyti smegenis- mįrs badu po dvidešimt keturių valandų arba turės pasikarti ant sauso davinio. Jeigu pas tave per apsilėidimą pasiliko 1000 ben-

(nukelta į 6 psl.)

NACIONALISTINIS BOLŠEVIZMAS VOKIETIJOJE

(Pabeiga)

pačių socialistų, kurie ten sėdėjo Hitlerio metais.

Pasak Kuehn, vakarinėje Vokietijoje komunistai taip pat laikosi ofensyvoje. Pramonės srityse esama darbininkų judėjimo unifikacijos stiprių tendencijų. Čia dažnai pamatysi išrašytus šūkius: „SEP — garantija prieš neo — fašizmo pavojų“, „SEP — galas badui“, „Arba bus SEP arba nebus Vokietijos“. Svarbų vaidmenį tokioms tendencijoms atsirasti vaidina ne vien badas. Daugelis vokiečių, kuriems pasiūloma pasirinkti politinę ir tautos vienybės laisvę, pasirenką pastarąją. Nacionalizmas tapo komunistų propagandos monopolium. Vokiečių nacionalizmas tapo tvirta karta prieš vakarus, o rusai tapo Vokietijos „vienybės“ ir centralizmo herolais...

Vokiečių komunistai kovoja ne tiek su kapitalizmu, kiek su separatizmu.

St. Santvaras

Per ledo jūrą

(Iš naujai išleistos knygos „Laivai palaužtom burėm“)

Per ledo jūrą tavo laivas plaukia,
O Lietuva jauna, o Lietuva brangi!
Klaikioj tyloj žuvėdros klykia —
Ir keliai naktis tokia juoda, tokia baugi...
Norėtum viską atiduotį tėvo svirną —
Gyvenimą ir jo giedrias dienas...
Bet žvejo motina pakrantėj verkia —
Ir ašarom, ir liūdesiu tai permerkia dainas.
Vieni vaikai vidurdienį paklydo,
Kiti jai kalaviją įsmeigė širdin...
Vaidai ir barniai erdvėm skrenda —
Kur sielvartą, kur nevilgtį jai reikia paskandint?
Ak, kogi rėkiam lyg apakę žmonės,
Kad mes maži, kad mes silpni?
Mūs dvasiai nér ribų nei žemė, nei padangėj —
Ir mūsų klounai aukso derliaus kupini!...
Tegu, tegu užges tik vargo žvakė,
Tik saulė pasirodys prieangy —
Ir ledo jūrą perplauks tavo laivas,
O Lietuva jauna, o Lietuva brangi!...

Nėra teisybės

zinkų, kurios dabar atpigę ir anglų zonoje, tai susikvies visus b. Lietuvos susisiekimo ministerijos direktorius, geleželių, viršininkus, plentų valybos inžinierius, vandens kelių rajono tarnautojus, aero klūbo narius ir jiems pasakyk, kad benzinkos per vieną parą turi būti nugabentos į Hamburgą, — nes gali dar labiau atpigti — ir kuomet siaučia aplinkui toki drakoniški tarpzoniniai suvaržymai ir kratos iki paskutinio gyvplaukio. Ką tie visi ministrai ir direktoriai pasakys?

— Nemalonumai, rizika, kelėjimas...
Stai tokie turėtų dirbti rankų darba, o UNRRA kaip užsikirtusi patefono plokštelė vis ta patį kepešija:

— Visi turi dirbti, visi turi dirbti...

Neteisybe pamuštas UNRRA pamušalas, nors ir ja sugalvojo tokia vaizbą mylinti valstybė, kaip Amerika.

Ne ant geresnių pamatų stovi ir karinė valdžia, kuri taip primygtinai reikalauja kelionės leidimų ir nesigailėdama akių, taip arti prisikišusi žiūri, ar nesuklastota leidimo data. Atrodo, kad dėl to, jei biskį bus su britva paskusta, ims ir sugrius santarvininkų valdžia ir Vokietija vėl pradės karą.

Nueini į tokia valdžią su blanku, kur parašyta, kad važiuoji ieškoti savo šeimos ir kariniinkas surinka:

— Turėjai metus laiko šeimai ieškoti, vistiek jau nerasi, nurašyk į nuostolius. Atmesta!

Vėl bandai ant tėvo mirties arba sesers krikštynų užmesti meškerę, bet taip dažnai artimi žmonės negali nei mirti, nei gimti. Išduos keliom dienom, o po to vėl kombinuok koki nelaimingą atsitikimą, kol, pagaliau, valdininkas ims nebetikėti:

— Broliuk, per dažnai pas tave miršta. Atmesta!

O toki visoki ugnies rijikai; ansamblininkai ir vakaruškininkai tuojaus gauna, saktum, lageriams iš jų yra kokia nauda: atvažiuoja, pripučia miglų, valgo, geria ir nieko nepalieka. Po to tik piktnasi lagerio gyventojai:

— Kad nors būtų atvežę akmenukų, — jau savaitę kaip titnagu skelį ugnį...

Ne viskas tvarkoje ir Amerikoje. Vašingtono Baltuosius Rūmuos aplink stala susėdusi gumas kramto afidevitų įstaiga. Pakramčiusi guma, anadien ta įstaiga išrašė afidevita mūsų lagerio gyventojui Pustapėdskui. Tai paprastas anstolis iš provincijos, plikas kaip tilvikas, žmogus be jokios apyvartos, stačiai apsunkinimas Jungtinės Amerikos valstybėms ir jų iždui. Nespėjęs iškelti kojos New Yorke ant kranto, jau nusiėmęs kepurę prašys iš

Sovietu reikalavimai Vengrijai

Budapeštas. Sovietų generalas Sviridov, vyriausias 700.000 karių armijos vadas Vengrijoje, pareikalavo ministerį pirminiką Nagy:

1. Uždaryti fašistinius vengrų skautus ir katalikų jaunimo organizaciją;

2. Atimti neliečiamybę 2 mažesnių partijos parlamento nariams, kuriems paruošė kaltinimus komunistų ir socialdemokratų partijos;

3. Ištremiti du žurnalistus, pasižymėjusius antikomunistine akcija;

4. Sudrausti katalikų dvasiškiją, pasižyminčią „reakcionieriškumu ir nedemokratiškumu“;

5. Likviduoti katalikiškojo elemento ruošiamus nuolatinius atentatus, nukreiptus prieš raudonosios armijos karius.

Sąryšyje su šiuo ultimatumu prancūzų socialistų rezis-

tencinis organas „Combat“ rašo: „Reikia prileisti, kad gen. Sviridovas, darydamas šį žygį, neabejotinai siekia nuversti dabartinę vyriausybę ir sudaryti kitą, palankią Maskvai. Jei šis manevras pavyks, vengrų komunistų partijos vadas Rakosky sudarytų naują vyriausybę.“

Reikia pažymėti, jog šis metodas primena Lietuvoje tariamus vyriausybės pakaltinimus 1940 m. balandžio ir gegužės mėn., po kurių sekė žinomi faktai.

PATRANKOS JUDA

Trieste. Italijos-Jugoslavijos pasienio pastebėtas žymus jugoslavų kariuomenės judėjimas. I pasienio sritį traukiama motorizuota artilerija ir kiti motorizuoti ginklai.

B srity esančiame Isolos mieste, prie tenykščių ginklų fabriko naktimis girdimas nuolatinis motorų užimas.

jų ir žemėlapis. Viršelis dail. K. Jezersko.

Kun. J. Prunskio disertacija. Žurnilistas kun. J. Prunskis parašė disertaciją „Comparative Law, Ecclesiastical and Civil, in Lithuanian Concordat“, kurią išleido The Catholic University of America Press. Už šią kanonų teisės studiją, sujungtą su Lietuvos konkordatu, kun. J. Prunskis yra gavęs bažnyčios teisų daktaro laipsnį. Knyga turi 161 psl.

Pabaltijo — Skandinavijos Draugija. Vašingtone įsteigta Pabaltijo—Skandinavijos tautų draugija, kurios tikslas — geresnis pabaltiečių ir skandinavų susipažinimas. Draugija nutarė minėti Danijos, Estijos, Suomijos, Islandijos, Latvijos, Lietuvos, Norvegijos ir Švedijos tautines šventes, rengti kultūrinius ir socialinius pobūvius. Pirmininku išrinktas lietuvis L. J. Esūnas, šio karo dalyvis.

KULTŪRINĖS NAUJIENOS

Rengia itališkai-lietuvišką žodyną. Turine, Italijoje, gyveną lietuviai, kun. Z.J. Zeliauskui vadovaujant, ruošia itališkai-lietuvišką ir lietuviškai-itališką žodyną. Jame bus apie 8—10 tūkstančių žodžių.

„Baltija — fantazija ir tikrovė“. Tokiu pavadinimu Stockholm švedų kalba išleista nemaža Paul Olbergo parašyta knyga, kurioje plačiai svarstomi Baltijos valstybių klausimai. Lietuviškai pušei nušviesti autoriui talkininkavo Ignas Šeinius.

Kelionės išpūdžių knyga. „Spektoriaus“ leidykla Gunzenhausene išleido Algirdo Gustaičio kelionės išpūdžių knygą, pavadintą „Tarp Šveicarijos ir Danijos“. Knyga turi 96 psl., tekste 15 iliustraci-

pirmojo muitininko išmaldos ir Brodvėjaus gatvėje rankios cigarečių nuorūkas.

O žmogus, kuris ištremtyje netinginiavo, diena naktį vartė smegenis ir pinigine, nemiegojo traukiniuose po visas tris zonas, kratė inkstus sunkvežimiuose, nuodijo plaučius gazogenratorių dujomis, vedė diplomatinės derybas su MP ir kalėjimų vadovybėmis, — tas žmogus yra pastotomas žemiau kažkokio Pustapėdskio, provincijos anstolio ir didžiausio ubago visame mūsų lageryje.

O jeigu ir įstaiga, kramty-

dama gumą, kartais ir išrašo afidevitą gabesniui tremtiniui, kuris nepadarė gėdos visoms 49-ioms Amerikos valstybėms, tai reikalas vistiek sugadinamas Bremeno uoste, prie muitinės. Liepia nusiauti ir, numesti į šiukšlyną savo batus ir apsiuti naujais, amerikoniškais. Kaipgi, po šimts galų, mes batus į šiukšlyną, jeigu į antrapadžius esi įsisūvęs dvidešimt tūkstančių dolerių. Taip sakant, pradžia.

Be to, dar pašviečia rentgenų, žiūri, kad ant šonkaulio nebūtum prisimaustęs bran-

Brazilija priima DP

Brazilijos min. pirm. pareiškė, kad Brazilija sutinkanti priimti iš Centr. Europos 100.000 asmenų. Pirmoj eilėj numatoma paimti DP asmenų. Pirmenybė bus teikiama gausenos šeimas turintiems, nes Brazilija pageidauja tikrai žemės ūkio darbininkų.

Š. m. liepos 25 d. specialioji UNO delegacija vyks į Braziliją iširti DP asmenims apsigyvenimo sąlygas.

Nėra arijų rasės?

Italų mokslininkas Dr. Cesare Carmineti savo veikalė „Annuario Missionario Italiano“, išleistame 1934 m., 39—51 psl. rašydamas apie arijus, kurie jau beveik 3.000 metų valdo plačiausią žemės rutulio dalį, sako:

„Labai galimas dalykas, kad pirmasis indoeuropiečių lopšys buvo Lietuva (Molto probabilmente la prima culla degli Indo-Europei fu la Lithuania), nes Lietuva — tai šalis, kur jų kalba, papročiai ir tradicijos paliko platesnę ir gilesnę pasekmę. Aiškiai matyti, kad toje šalyje prieš indoeuropiečius nėra buvę kitų.“

Keli Prancūzijos universitetų profesoriai 1938 m. išleido kolektyvų mokslinį veikalą, visą eilę paskaitų apie rasizmą. Tą knygą pavadinta „Racisme et Christianisme“. Prof. Albert Lapparent vienoje paskaitoje (77/78 psl.) padaro tokią daugelio mokslininkų minčių santraukos išvadą: „Rimčiausieji mokslininkai sutinka ir priima tokius punktus: 1. Nėra „arijų rasės“, bet tik „arijų kalbų“ šeima; 2. Europos gyventojai naujojo akmens (neolito) amžiuje galėjo būti „arianizuoti“ kalbos atžvilgiu; 3. Primityviosios arijų kalbos išsiskirstymo centras nėra kokia Azijos dalis, bet greičiau lietuvių — latvių šalis; iš ten išsiskyrė srovės, kurios davė lotynų, germanų, slavų kalbas, o ketvirta srovė nuėjo Azijos link, duodama iranietų ir sanskrito kalbas.“ (EI)

gių žiedų su karatais arba inkstuose nebūtum prarijes brangiųjų akmenų.

Taip, nežiūri teisybės ir tie, kurie kramto gumą Baltuosius Rūmuos, spaudydami pro langą ant parko gazonų. Pagaliau, nėra teisybės, — atleiskite man, — ir danguje. Danguaus administracija nežino, kad lietingas oras labai veikia kainas. Tautiečiai apdingsta, užsikrečia melancholija ir nieko nebenori pirkti. Visur tik žiovauja ir, dūsaudami, vapa:

— Ach, kad sprogtu greičiau atominė bomba, ar kas...

KRONIKA

LIETUVIŠKOS DAINOS PER STUTTGARTO RADIJĄ

Stuttgertas. Alfonso Mikulskio vadovaujamas Čiurlionies vardo tautinių dainų ir šokių ansamblis mūsų tautos vardą ir tautinį meną yra visoje vakarų Vokietijoje išgarsinęs tiek prancūzams, tiek amerikiečiams, tiek anglams. Neseniai ansamblis savo dainuojamas dainas ir tautinių šokių muziką įdainavo į filmą, kuri š.m. liepos 12 d. pirmą kartą buvo transliuojama per Stuttgarto radijo stotį įprastine Stuttgarto banga. Lietuviškosios dainos ir tautinių šokių muzika dar bus transliuojama per tą pačią radijo stotį liepos 19 ir 26 dienomis nuo 17,45–18 val. Kiekvienai transliacijai bus vis kita programa. /E/

LITERATŪROS IR MUZIKOS VAKARAS

Nuertingenas. Gimnazijos literatūrininkų būrelis, neseniai suruošęs aušrininkų Martyno Jankaus ir Dr. Jono Šliūpo bei Maironio minėjimus, liepos 13 d. surengė literatūros ir muzikos vakarą, kurio programą išpildė Nuertingeno lietuvių kolonijos literatai. Irena Banaitienė skaitė eilėraščių, Vyt. Didelis paskaitė Alb. Valentino nuotaidingą feljetoną „Mataušo Maukelės emigracija į šiltus kraštus“, lyrikos davė Jadvyga Cyžaitė ir Paulius Stellingis, Matas Palubinskas paskaitė eiliuotą feljetoną, vaizdelį iš netolimos praeities „Laikiniai“ skaitė Anatolijus Kairys, o Benedikto Rutkūno balados deklamavo Elena Akmenskaitė. Operos solistė Sofija Adomaitienė padainavo kelias liaudies dainas ir gimnazijos tautinių šokių rėtis, vad. mokyto. Viktoro Petrausko, pašoko tautinių šokių. /s/

„SIETYNAS“ KONCERTUOJA

Stuttgertas. Lietuvių Studentų Atstovybė Stuttgarte liepos 19 d. atsikvietė Kirchheimo lietuvių meno kolektyvą „Sietyną“, kuris čia „Hollywood“ teatre davė koncertą. Programoje buvo muzikos, dainų ir šokių montažas „Prie malūno“ ir koncertinė dalis. Koncerto klausėsi gausiai susirinkusi Stuttgarto lietuvių kolonija, UNRRA pareigūnai ir vokiečių visuomenė. (s)

JAV PREZIDENTAS DĖKOJA

Ansbachas. Sąjungininkų pergalės dienos proga Ansbacho lietuvių buvo pasiuntę sveikinimo telegramą JAV prezidentui Trumanui. Neseniai stovyklos vadovybė gavo sekancio turinio padėkos telegramą: „Mano Ponai! JAV

Valstybės Sekretorius prašė mane išreikšti Jums padėką už Jūsų pasiųstą JAV prezidentui pergalės dienos, gegužės 8, proga telegramą. Širdingai Jūsų John Muccio (už JAV politinį patarėją)“.

NUERTINGENO GIMNAZIJA BAIGIA MOSKLO METUS

Nuertingenas. Liepos 25 d. Nuertingeno lietuvių gimnazija baigia mokslo metus šia programa: 10 val. pamaldos katalikų bažnyčioje, 16 val. kolonijos salėje mokslo metų baigimo bei pirmajai abiturientų laidai atestatų įteikimo aktas ir koncertas. Koncerto programoje dalyvaus operos solistė S. Adomaitienė, J. Kristolaitytė, A. Paukštys ir smuikininkas Iz. Vasyliūnas.

STUDIJU DIENOS NUERTINGENE

Nuertingenas. Liepos 16-17 d. d. Sv. Sosto Delegato atsilankymo proga Nuertingeno lietuvių kolonijoje ir jo pagėdavimu sueiti į kontaktą su apylinkės kolonijų gyventojais, buvo suruoštos studijų dienos. Po pamaldų, kurias celebravo Sv. Sosto Delegatas kan. Kapočius, vyko paskaitos: Dr. A. Maceinos — „Žmogaus gyvenimo prasmė“, J. Gėrniaus — „Pasaulėžiūra ir dvasinė kultūra“, gyd. Z. Danilevičiaus — „Šeima moraliniu ir tautiniu atžvilgiu“, prof. kun. St. Ylos — „Žmonių religiniai tipai“, Dr. Jono Griniaus — „Tradicijos ir pa-

LIETUVIAI SVETUR

STOVYKLOS VIRSININKAS... BASAS

Per visą Amerikos lietuvių spaudą nuskambėjo tokia LAIC patiektoji žinutė iš mūsų gyvenimo Vokietijoje: „Londonietis lietuvis anglų kariuomenės majoras Jonas Liūdžius, belankydamas išvengtų lietuvių stovyklas britų zonoje, vienoje stovykloje rado stovyklos vedėją basą; mat, paskutinius savo batų buvo atidavęs taisyti... Tai buvo vasario mėn.“

Atrodo, kad tokia žinutė daugiau paveikė mūsų tautiečius Amerikoje aukoti avalinę ir drabužius BALFui, negu kai kurie ilgi, graudūs laiškai...

LAŠINIŲ SVARAS SIBIRE KAŠTUOJA 6 DOLERIUS

LAIC žiniomis, vienai lietuvei tremtinei Sibire sūnus iš Amerikos pasiuntęs 25 dolerius, už kuriuos ji ten gavusi 132 rublius ir 50 kapeikų. Pinigus atsiimti ji turėjusi eiti pėsčia 10 mylių. Ka-

žanga asmens ir tautos gyvenime“, prof. Z. Ivinskio — „Katalikų vaidmuo lietuvių tautos išsilaikyme“. Studijų dienų užbaigimui įvyko smuikininko Iz. Vasyliūno religinės muzikos koncertas, Studijų dienos gausu buvo ne tik Nuertingeno, bet ir aplinkinių kolonijų gyventojų. /s/

ATIDARYTA TECHNIKOS MOKYKLA

— Aukštesnįją Technikos Mokyklą, vienintelę visoj Vakarų Vokietijoje. Šių p. Direktoriaus pastangų lietuvių niekuomet neužmirš, o mokyklų auklėtiniai su dėkingumu minės savo globėją, suteikusių jiems sunkiose tremties dienose sąlygas šviesti ir mokytis.

Gražių minčių ir malonių linkėjimų naujai švietimo įstaigai pareiškė kalbėję Sv. Sosto Delegatas, LTB apyg. pirmininkas adv. Šlepetyš, Nuertingeno lietuvių gimnazijos dir. Daniusevičius, latvių atstovas Binders.

Aukštesiems svečiams ir lietuvių visuomenės atstovams pasirašius mokyklos įsteigimo aktą, Nuertingeno lietuvių komiteto ir kooperatinių vardu mokyklai buvo įteiktos praktiškos dovanos, kurios praturtins pradžioje ne gausias mokymo priemones.

Mokyklos Direktoriui padėkojus už kalbas ir linkėjimus, išklmės buvo baigtos Kirchheimo lietuvių meno kolektyvo „Sietyno“ puikiu koncertu. Dinamiški šokiai, lietuviškos liaudies dainos, muzika bei puikūs solistų pasirodymai svečių buvo palydėti gausiais aplodismentais. Prie

dangi Sibire keliai žiemą nepereinami, tai ji laukusi, kol užšals upė ir tik tuomet ledu nuėjusi į paupį esantį miestuką. Ten ji už gautus pinigų nusipirkusi kilogramą lašinių, užmokėdama už jį 80 rublių taigi, už svarą maždaug po 6 dolerius. Taip pat ji nusipirkusi ir 3 stiklines cukraus, mokėdama po 15 rublių už stiklinę.

Oficialiu kursu už kiekvieną nusiųstą dolerį išmokama po 5 rublius su kelionės kapeikomis. Vadinas, stiklinė cukraus Sibire kaštuoja arti trijų dolerių. (EI)

DANCIGE SUĖMĖ J. NAVAKĄ

Amerikos lietuvių spauda įsidėjo LAIC patiektą žinią iš Lenkijos, kad š.m. sausio 25 d. Dancige buvo suimtas pastaruoju metu ten gyvenęs buv. Klaipėdos krašto gubernatorius ir garsiosios Neumanno bylos iniciatorius Dr. Jonas Navakas. Tą pačią dieną Dancige buvęs suimtas ir buv. paskutinis Latvijos ministras Lietuvoje Liudvikas Seja, ilgą laiką kalėjęs Stutthofo koncentracijos stovykloje. Suimtas taip pat ir žurnalistas V. Kemežys su šeima.

Kartu su J. Navaku Dancige gyvenusi jo sesuo Gavelienė su sūnum ir mirusio gen. VI. Navako žmona su trimis vaikais. Jų gyvenimas ten buvęs labai skurdus. (EI)

kuklių vaisių po koncerto pabendrauta su UNRRA atstovais. Čia dar kartą lietuvių išgirdo gerų žodžių iš Distrito Direktoriaus p. Ficklin, p.R. Maingot ir kitų.

Baigiant tenka tarti pora žodžių apie pačią Aukštesniąją Technikos Mokyklą. Ji pradėjo veikti liepos 1 d.: mechanikos skyrius Nuertingene ir statybos — Kirchheime. Greitu laiku pradės mokslą radijo, elektrotechnikos ir cheminės technologijos skyriai bei parengiamoji klasė. Norinčių patekti į mokyklą buvo virš 500, tačiau tik apie penktąjį dalis (dėl patalpų stokos) visų prašymų galėjo būti patenkinta.

Mokslas šioje mokykloje truks 4 semestrus po 4 mėn. kiekvienas. Pareng. klasėje, į kurią priimti baigę gimnazijos 4 klases, mokslas tęsis 2 semestrus po 4 mėn. Prie mokyklos klausytojams yra bendrabutis.

Reikia tikėtis, kad nenumatyti įvykiai nesutrukdys mokyklos darbo, ir po nekuriu laiko galėsime džiaugtis naujų specialistų būriu, kuris taip bus reikalingas mūsų tėvynės atstatymui.

J. Žilvinas

REDAKCIJOS ŽODIS

Atsidūrę ištėrime, mes nieko nebeturime — nei tėvynės, nei pastogės, kurią sava vadintume, nei savo darbo, kuriuo duoną kasdieninę užsitūpintume.

Pasigendame ir daugybės kitų dalykų, be kurių kultūringam žmogui skurdu gyventi... Stai kad ir laikraštines spaudos, su kuria Lietuvoj taip plačiai buvom susirišę, taip arti buvom susipratę. Mums jos reikia iš visų pusių: mes norime sekti pasaulinį gyvenimą, mes ieškome atsakymų mums ypatingai rūpimais klausimais, mes norime apsitarti, ką toliau veiksim, kaip toliau gyvensime, ką ir kaip pradėsime namo sugrįžę, norime žinoti, kaip gyvena kiti mūsų likimo bendrininkai — tremtiniai, trokštame doro pasiskaitymo jau apvargstančiai savo dvasiai pakelti, pastirpinti.

Taigi laikraščio mums reikia daug, o jo taip maža turime. Tvirtiems laikraščiams, kurie aptarnautų visus mūsų tremtinius, leisti sąlygų visai nėra. Verčiamės vienu kitu kitose kolonijose leidžiamu savaitraščiu, o daugiausia kukliais rotatoriniais biuleteniais. Taip yra kitur, taip yra mūsų apskrities kolonijose.

Tokiomis sąlygomis mes, Nūrtingo apskrities lietuvių kolonijose gyveną laikraštininkai, susimetę į redakcijos kolektyvą, tariame gerai padarysį, dažniau išleisdami šį „Apžvalgą“ laikraštėlį. Ne kažin ką naują čia kuriame, o tik perorganizuojame buvusią mūsų apskrities kolonijose rotatorinę spaudą. Šioji „Apžvalga“ eis vietoj Nūrtingene leistos rotatorinės „Apžvalgos“ ir kitų kolonijose leistų rotatorinių informacinių leidinių.

Mūsų galimūmams kuklūs, tad ir mūsų užsimojimai kuklūs. Sustiprintu, jau kaip reikiant spausdinamu laikraštėliu pirmoj eilėj norime patarnauti Nūrtingo apskrities lietuvių kolonijų gyventojams, pateikdami jiems tuo tarpu tris kartus per savaitę einamąją pasaulinę ir mūsų gyvenimo informaciją, na, ir kiek sutilpsime, šiaip jau pasiskaitymo.

Nesiimtume šio darbo, jei nesitikėtume mūsų skaitytojų paramos. „Apžvalgą“ paremsite ją skaitydami, savo mintį, savo sumanymą, gerą žinią jai parašydami. Šios paramos ypač laukiame iš bičiulių laikraštininkų ir literatų.

Taigi, pradėdami ir laukiame talkos.

SPORTO ŠVENTĖ OBERLENNINGENE

Oberlenningenas. Liepos 12, 13 ir 14 d.d. Oberlenningene buvo suruošta UNRRA Team 513 stovyklų sporto šventė, kurią globojo pats UNRRA Direktorius p. R. Maingot. Sportininkai rungtyniavo šiose varžybose: krepšinio, tinklinio, softbolo, stalo teniso, lengvosios atletikos ir virvės traukime.

Šventę atidarė UNRRA Team 513 Welfare Officer Miss van Ribink. Esant nepaprastai gražiam orui, visas tris dienas buvo atkakliai rungtyniaujama ore ir sporto salėje. Stebint gražiam žiū-

UNRRA Direktorius p. R. Maingot ir Welfare Officer Miss van Ribink stebi žaidynes. Foto V. Vasario

rovų būriui, sportininkai parodė daug puikių momentų.

Šventė buvo pradėta populiaraus amerikiečių sporto — softbolo rungtyne, dalyvaujant Nuertingeno lietuvių gimnazijos ir Oberlenningenos stovyklų komandoms. Ši sporto šaka reikalauja nepaprastai didelio protinio ir fizinio tempimo. Pirmąjį susitikimą laimėjo Oberlenningenas rezultatu 16:1; ši komanda ir finale įveikė Unterlenningeną Vytį 16:4.

Lygiagrečiai salėje ir aikštėje vyko kitos varžybos, per visas tris dienas duodamos

lauktus ir nelauktus nugalėtojus. Atskirose varžybose nugalėtojais tapo: krepšinio — Kirchheimo Tauras, tinklinio (vyru) — Nuertingeno Sarūnas, tinklinio (mot.) — Neuffeno Grandis, virvės traukime — Oberlenningenos sporto klubas, stalo tenise (vyru) — Meilus, stalo tenise (mot.) — Markevičiūtė. Atskirų susitikimų rezultatai:

Krepšinis: Unterlenningenos Vytis — Neuffeno Grandis 29:20; Nuertingeno Sarūnas — Weilheimo Viltis 56:46; Kirchheimo Tauras I — Tauras II 48:31; Oberlenningenos sporto kl. — Nuertingeno gimnazija 40:32 (13:18); pusiaufinale Sarūnas — Vytis 36:17 ir Tauras I — Oberlenningenos sporto kl. 34:33.

Finalinėse rungtyne susitiko Tauras I su Sarūnu, kurio eilėse nebuvo matyti Baltrūno ir Siaurimavičiaus, žaidusių ankstyvesnėse rungtyne. Gal dėl to ir rungtyne nebuvo tokio lygio, kokio laukė žiūrovai. Tauras I jau pradžioj įgijo taškų persvarą ir jos iki pabaigos nepaleido, laimėdamas rezultatu 28:23 (18:10). Tašku pelnė: Tauras I — Genys V. 20, Striukas II, Genys A. O.; Sarūnas — Ruzgas 5, Aleksandravičius 5, Jauniškis 5, Čižauskas 4, Kriaučiūnas 3, Nagys I.

Tinklinis (vyru): Neuffeno Grandis — Oberlenningenos sporto kl. 2:0, Weilheimo Viltis — Unterlenningenos Vytis 2:0, Kirchheimo Tauras — Kirchheimo latvių Tempo 2:0, Oberlenningenos sp. kl. — Nuertingeno gimnazija 2:0; pusiaufinale: Viltis — Grandis 2:1, Sarūnas — Tauras 2:1; Sarūnas — Oberlenningenos sp. kl. 2:0; finale Nuert. Sarūnas — Weilh. Viltis 2:0 (15:7, 15:3).

Tinklinis (moterų): Unterlenningenos Vytis — Nuert. gimnazija 2:1, Neuff. Grandis — Oberlenningenos sp. kl. 2:0; finale Grandis — Vytis 2:1 (15:17, 15:7, 15:4).

Stalo tenisas (vyru): I v. — Meilus St., pakely nugalėjęs Čižauską (21:10, 21:6), Kriaučiūną (21:15, 21:7) ir dviejuose susitikimuose Markevičių (21:16, 21:14 ir finale 21:8, 21:7); III v. — Brazauskas B.

Stalo tenisas (mot.): iš 8 dalyvių finale susitiko Markevičiūtė — Iazbutienė (abi Oberlenningenos sp. kl.); laimėjo pirmoji 17:21, 21:10, 21:10. III v. — Bacevičiūtė.

Suolis į aukštį: Karosas — 1,59, Anužis I. — 1,54; Aleksandravičius — 1,44.

Rutulys: Savukynas V. — 12,50; Karosas — 10,96; Baltutis V. — 10,63.

Diskas: Savukynas — 32,15; Žiogas V. — 29,52; Banionis A. — 28,69.

Granata: I vieta — Kačergius Vincas (šių varžybų proga šventės sportinės veiklos 20 metų sukaktį), II v. — Rauduvė, Savukynas, Banionis.

Virvės traukime nugalėtoju tapo Oberlenningenos sp. klubas, finale įveikęs Nuertingeno gimnaziją.

Šventę baigiant, nugalėtojams diplomus išdalino šventės globėjas UNRRA Team 513. Direktorius p. R. Maingot, pasidžiaugdamas gražiais mūsų sportininkų laimėjimais. (B.)

SIBIRĖ MIRĖ KAP. JUOZAS GINEITIS

JAV lietuvių spauda paskelbė iš Sibiro gautą žinią, kad tenai miręs kapitonas Juozas Gineitis, vienas iš 1941 m. išvežtųjų. Velionis buvo Lietuvos kariuomenės savanoris-kūrėjas, ilgesnį laiką tarnavęs technikos dalinyse. Išėjęs į atsargą, jis lankė Vytauto Didžiojo universiteto technikos fakultetą, studijavęs chemiją, ypač domėdamasis sintetinių medžiagų gamyba. Jo mirties aplinkybės nežinomos. Velionio žmona Vanda su dukterimi ir toliau tebėra laikomos ištėrime... (EI)

Kairėje — UNRRA Dir. p. R. Maingot ir Miss van Ribink nugalėtojams teikia diplomus; dešinėje — krepšinio nugalėtojas — Kirchheimo Tauro I penketukas Foto V. Vasario